

Speciální vydání Zpravodaje Labské stezky věnované konferenci:

LABSKÁ CYKLOTRASA - OD PRAMENE K MOŘI - NAPŘÍČ EVROPOU - BEZ BARIÉR

V termínu 23. a 24. 9. 2014 se v konferenčním sále Hradu Litoměřice konal již čtvrtý ročník konference „Labská cyklotrasa - od pramene k moři - napříč Evropou - bez bariér“. Konference se konala pod záštitou ministryně pro místní rozvoj ČR Mgr. et. Mgr. Věry Jourové, hejtmána Královéhradeckého kraje Bc. Lubomíra France, hejtmána Pardubického kraje JUDr. Martina Netolického Ph. D., hejtmána Středočeského kraje Ing. Miloše Petery, starosty města Litoměřice Mgr. Ladislava Chlupáče a generálního ředitele agentury CzechTourism Ing. Rostislava Vondrušky.

Ve speciálním, rozšířeném vydání Zpravodaje Labské stezky si nyní můžete ve stručnosti přečíst, o čem se na letošní konferenci v Litoměřicích, jejímž pořadatelem byla Labská stezka o.s. a o.p.s., hovořilo.

Děkujeme všem účastníkům a děkujeme též za pomoc s organizací konference Městu Litoměřice, Centru cestovního ruchu Litoměřice a personálu Hradu Litoměřice - svatostánku českého vinařství.

ÚTERÝ 23. 9. 2014

ÚVOD

Konferenci zahájili svým proslovem **Mgr. Ladislav Chlupáč**, starosta města Litoměřice, **Mgr. Karel Horčíčka**, radní Středočeského kraje pro oblast regionálního rozvoje a **Ing. Michal Janeba**, vedoucí oddělení regionálních a mezinárodních vztahů agentury CzechTourism. První den byl věnován především samotné Labské cyklotrase, možnostem jejího dalšího rozvoje a technickým zajímavostem, které přímo či nepřímo s Labskou cyklotrasou souvisí.

AKTUÁLNÍ STAV LABSKÉ CYKLOTRASY

Ing. arch. Jan Ritter, předseda o.s. a ředitel o.p.s. Labská stezka na úvod všechny účastníky seznámil s aktuálním stavem Labské cyklotrasy od Krkonoš k Labským pískovcům. V současnosti se skutečně musí mluvit o cyklotrase, jelikož je z velké části (40 %) stále vyznačena po více či méně frekventovaných silnicích, a tudíž bez oddělení motorové a nemotorové dopravy. Zbýlých 60 % jsou buď zpevněné (40 %) nebo nezpevněné (20 %) cyklostezky, polní či lesní cesty apod. Největším podílem zpevněných cyklostezek na délce Labské cyklotrasy v regionu - přibližně 80 % - se může pochlubit Ústecký kraj.

MOŽNOSTI FINANCOVÁNÍ STEZEK PRO PĚŠÍ A CYKLISTY ZE SFDI

O možnostech financování ze Státního fondu dopravní infrastruktury informoval **Ing. Karel Havlíček**, ředitel odboru řízení výdajů SFDI. Fond poskytuje příspěvky na „zvyšování bezpečnosti“ - např. přechody pro chodce, bezbariérové chodníky, cyklopruhy atd. (rozpočet 2014 - 200 milionů Kč), na výstavbu a údržbu cyklistických stezek - místní komunikace IV. třídy nebo veřejná účelová komunikace, ze které je vyloučen provoz silničních vozidel (150 mil. Kč) a na průzkumné a projektové práce - aplikace, rozvoj a tvorba předpisů upravujících „nové technologie“ (250 mil. Kč) SFDI proplácí 75-85% uзнatelných nákladů. Nejčastější chyby v žádostech souvisí s tvorbou projektové dokumentace, kdy je požadováno bezbariérové užívání staveb, a s dokumenty o majetkoprávním vypořádání. Udržitelnost projektů musí být min. 8 let, SFDI ji kontroluje na místě. Výbor SFDI schválil 22. 9. 2014 „Pravidla“ pro příspěvkové programy na rok 2015. Zároveň byly vyhlášeny konzultační dny na SFDI pro přípravu žádostí pro oblast bezpečnosti dopravy a cyklistické stezky.

NADREGIONÁLNÍ STRATEGIE KRÁLOVÉHRADECKÉHO KRAJE CYKLO, BIKE A IN-LINE PRODUKTŮ

Následovaly příspěvky věnující se situacím v jednotlivých krajích, počínaje krajem Královéhradeckým. **Ing. arch. Jan Ritter** promluvil o Nadregionální strategii cyklo, bike a in-line produktů, kterou ve spolupráci s kolegy v Královéhradeckém kraji připravuje. Pracuje se na vyhledávacích studiích regionálních a dálkových tras, jednou z nich je i Labská cyklotrasa č. 2 v úseku Vrchlabí - Kuks. Záměr počítá s oddělenými stezkami pro pěší a cyklisty mezi Dvorem Králové nad Labem a Kuksem, především v okolí Domova sv. Josefa, kde se léčí pacienti s roztroušenou sklerózou, kteří by poté mohli bezpečnou stezku v atraktivní lokalitě využívat.

HRADUBICKÁ LABSKÁ CYKLOSTEZKA

O přípravě téměř 19 km cyklostezky, která za pár let spojí krajská města Hradec Králové a Pardubice, hovořil projektový manažer **Ing. Tomáš Jeřábek**. Projekt je rozdělen do čtyř etap realizace - 1. etapa: Hradec Králové - Vysoká n. L., 2. etapa: Vysoká n. L. - Dřiteč, 3. etapa: Dřiteč - Němčice, 4. etapa: Němčice - Kunětická hora. V nejpokročilejší fázi je první etapa, na kterou již byla podána žádost o územní rozhodnutí. Přípravu dalších etap zbrzdily problémy s výkupy pozemků, nutnost přetrasování či komplikace spojené s vedením trasy památkovou zónou u Kunětické hory. Z pohledu ekonomického je největším problémem velice nákladné vynětí půdy ze zemědělského půdního fondu. Za účelem vzniku Hradubické cyklostezky byl v roce 2012 založen Dobrovolný svazek obcí pod vedením Ing. Jiřího Horáka, starosty obce Vysoká nad Labem.

BIKE TOWER - PARKOVACÍ VĚŽ PRO KOLA V HRADCI KRÁLOVÉ

Parkovací věž pro kola jako důležitou součást dopravní infrastruktury představil autor nápadu **Rudolf Bernart** z firmy Systematica s.r.o. Vůbec první parkovací věž pro kola byla postavena v roce 2013 blízkosti hlavního vlakového nádraží v Hradci Králové. Za 5 Kč nabízí pohodlné a bezpečné uschování nejen kola, ale i bagáže. Jedná se o urbanisticky i architektonicky zajímavou stavbu, která dokáže pojmout 116 kol na pouhých 64 m². Pozvolna narůstá

počet kol zde zaparkovaných, za 9 měsíců roku 2014 jich bylo přibližně 13000. Doplnkovou službou je např. mapa města s vyznačením cyklistických tras a stezek nebo stojan na huštění pneu v těsné blízkosti parkovací věže. Další parkovací věže pro kola by v budoucnu mohla najít uplatnění v centrech měst, u škol, nemocnic, průmyslových zón, obchodních center či koupališť.

ZÁMĚR REALIZACE CYKLOSTEZKY PARDUBICE - KOJICE

Ing. Karolína Koupalová z pardubického magistrátu přednesla příspěvek na téma záměru realizace cyklostezky mezi Pardubicemi a Kojicemi na hranicích Pardubického a Středočeského kraje. V tomto úseku je cyklotrasa č. 2 vedena převážně po silnicích třetích tříd a místních komunikacích. Byla zpracována koncepce trasy cyklostezky, která by vedla po levém břehu Labe a propojila by tak Pardubice s obcemi na trase. Její délka činí 33 km, v projektu se předpokládá také napojení obce a hřebčína Kladruby nad Labem, které leží na pravém břehu. Z 90 % je trasa navržena po pozemcích Povodí Labe, což by mělo výrazně usnadnit jednání o výkupu pozemků. Klíčová je spolupráce mezi obcemi, kdy se předpokládá založení spolku obcí na trase v kooperaci s Pardubickým krajem. Náklady na realizaci cyklostezky, která by mohla proběhnout v roce 2018, jsou odhadovány na 170 milionů Kč.

VYUŽITÍ POTENCIÁLU CESTOVNÍHO RUCHU PO OTEVŘENÍ UNIKÁTNÍCH STAVEB

S dalším zajímavým příspěvkem vystoupil **Ing. Petr Studnička**, pedagog na Vysoké škole hotelové v Praze, zastupitel Čelákovic a člen správní rady o.p.s. Labská stezka. Unikátními stavbami jsou konkrétně míněny nová lávka přes Labe v Čelákovících a Stezka korunami stromů v Lipně nad Vltavou. Bezbariérová lávka v Čelákovících byla otevřena v červnu letošního roku, spojuje levobřežní centrum Čelákovic s rekreační osadou Grado na pravém břehu a nahrazuje přechod přes zdymadlo u pár set metrů vzdálené malé vodní elektrárny. Lávka je jednou z 15 českých staveb nominovaných na prestižní ocenění Stavba roku 2014. Stezka korunami stromů z roku 2012 je rovněž kompletně bezbariérovou stavbou nacházející se na Šumavě, na vrcholu Kramolín (901 m n. m.) u Lipna nad Vltavou. Již v roce 2013 se zařadila mezi TOP 20 nejnavštěvovanějších turistických cílů v Česku (15. místo).

CYKLOSTEZKA POD PIVOVAREM V BRANDÝSE NAD LABEM

V Brandýse nad Labem byla letos otevřena cyklostezka přes lesopark Ostrůvek, čímž byla odstraněna bariéra v podobě vedení cyklotrasy č. 0019 skrze centrum města po místních komunikacích. Další, avšak doposud neodstraněnou bariérou je přerušení cyklostezky v lokalitě před bývalým pivovarem a nutnost vystoupat po strmé dřevěné estakádě do ulice Na Celné, kudy trasa č. 0019 pokračuje pod brandýský zámek ke starému kamennému mostu u mlýna. **Ing. arch. Faruk Sarajlić** představil vizi cyklostezky, která by bez přerušení pokračovala dále nad hladinou Labe po konstrukci podél pivovarské zdi. Zároveň představil návrh revitalizace kulturní památky - budovy bývalého zámeckého pivovaru a rovněž okolních prostranství, jež se nyní nachází v dosti neutěšeném stavu.

CERTIFIKOVANÁ TIC PODÉL ŘEKY LABE

Certifikovaná informační centra představil **Pavel Hlaváč**, prezident A.T.I.C. ČR. V roce 1994 byla přijata první kategorizace A.T.I.C. ČR s několika požadavky na rozsah služeb. Požadavky souvisely s umístěním, vybavením a rozsahem poskytovaných informací. Na jaře roku 2013 byla schválena nová Jednotná klasifikace TIC ČR, která stanovila aktualizované požadavky na minimální standard poskytovaných služeb a novinky v zařazení do kategorií. Ve výsledku bylo v roce 2013 dle těchto pravidel certifikováno 310 TIC, což je více než polovina všech informačních center v ČR (z toho členové A.T.I.C. ČR 231, nečlenové 79). Certifikované TIC je poté povinné vylepit samolepku s certifikátem v blízkosti vstupu a umístit jej v elektronické podobě na své webové stránky. Turistická informační centra v ČR navštíví ročně bezmála 5 milionů lidí, v blízkém okolí řeky Labe se nyní nachází 23 certifikovaných TIC.

POLABSKÝMI STEZKAMI ZA VÍNEM A POZNÁNÍM

Místostarosta města Štětí a člen výkonné rady MAS Podřipsko **Mgr. Ing. Miroslav Andrt** představil projekt národní spolupráce Polabskými stezkami za vínem a poznáním. Iniciátory projektu jsou MAS Podřipsko a MAS Vyhlídky. Hlavním cílem je propojení jediné dvou českých vinařských oblastí, které jsou administrativně dělené pomocí nové naučné stezky. S tím souvisí úzká spolupráce partnerů a širší veřejnosti, kteří společně budou usilovat o rozšíření turistické nabídky roudnického a mělnického regionu, zatraktivnění a propagaci místních produktů. Důležité je též navázání spolupráce mezi místními producenty, kteří si mohou navzájem předávat zkušenosti, poznatky a pomáhat

si. Cílovými skupinami jsou turisté i místní obyvatelé. Výstupem projektu je studie, mapující možnosti obou regionů z pohledu cestovního ruchu, výstupem samotné studie bude tištěný průvodce s návrhem tras a doprovodné infrastruktury. Projekt bude propagován v médiích, na Mělnickém a Litoměřickém vinobraní a Roudnickém koštu.

LEVOBŘEŽNÍ TRASA ROUDNICE NAD LABEM - LIBOTENICE A VODÁCKÝ KANÁL V ROUDNICI NAD LABEM

O levobřežní cyklostezce z Roudnice nad Labem do Libotenic (cyklotrasa č. 3102) a o novém vodáckém kanálu v Roudnici n. L. promluvil starosta města **Vladimír Urban**. Na podzim 2013 byl otevřen rekonstruovaný úsek z Roudnice n. L. okolo zdymadel směrem na Židovice v délce 1400 m, na který město získalo dotaci ze SFDI. Počátkem roku 2014 bylo vydáno stavební povolení na pokračování cyklostezky do Židovic a zároveň z Židovic směrem na Hrobce. Na katastru Hrobců již je cyklostezka postavena. Komunikace poté bude pokračovat dále do Libotenic. Cyklisté mohou z Roudnice n. L. dojet až do Nučnic, odsud se dopravit přívozem na pravý břeh do Nučnic a po Labské cyklotrase č. 2 se vrátit zpět do Roudnice n. L. Letos v létě byl v Roudnici n. L. otevřen zcela nový vodácký kanál, který nahradil kanál původní, zbořený kvůli stavbě malé vodní elektrárny. Délka kanálu je 250 metrů a jeho kapacita je v současné době cca 30 lodí. Mírně až středně obtížný kanál je uzavíratelná jezovím segmentem v horní části kanálu. V dolní části je tzv. playspot, což je stavitelný segment pro vodní akrobacii. V blízkosti kanálu funguje kemp a počítá se s postupným dobudováním zázemí s doplňkovými službami. Mimo to se v Roudnici nad Labem plánuje vybudování bezbariérové vedení od Domova důchodců k Městskému úřadu. Části této trasy jsou již zrealizované. Došlo také k realizaci bezbariérových chodníků, nově v ulici Jungmanova.

CYKLODOPRAVA V ÚSTÍ NAD LABEM A NAPOJENÍ MĚSTA NA LABSKOU CYKLOTRASU

Prezentaci na téma cyklodopravy v Ústí nad Labem a jeho napojení na pravobřežní Labskou cyklotrasu si připravil cyklokoordinátor města **Ing. arch. Jaromír Veselý**, který nejdříve popsal silné (Labská stezka, blízkost Německa, přírodní či kulturněhistorické atraktivita, změna v přístupu myšlení aj.) a slabé stránky (špatný obraz města, sociální skladba, omezené podmínky pro cyklodopravu ve městě aj.) města a okolí. Byly zpracovány strategické materiály - generel udržitelné dopravy, akční plán rozvoje cyklistiky, studie proveditelnosti ústecké spojky a cyklogenerel - vize 2013. Pracuje se na bezpečném propojení Labské cyklotrasy, města a Krušnohorské magistrály. Chystá se otevření Cyklopointu Zánadraží, který poskytne informace a základní servis cyklistům (úschova, sprchy, nářadí apod.) a realizace cyklostojanu před hlavním nádražím. Napojení centra města na Labskou cyklotrasu bude nejspíše řešeno mj. pěší stezkou na jedné straně mostu Edvarda Beneše a cyklostezky na straně druhé. V plánu jsou také konkrétní úpravy ulic a zavedení dopravních opatření (např. cyklopruhy v ul. Neštěmická). „Cyklorozpočet“ města Ústí nad Labem byl na rok 2014 navýšen na 6,2 milionů Kč.

RŮZNÉ POVRCHY CYKLOSTEZEK, ZKUŠENOSTI Z PROVOZU, ÚDRŽBA, ZELENĚ

Ing. Jindřich Zídek, ředitel závodu Dolní Labe, hovořil o zkušenostech Povodí Labe se stezkami na březích Labe. Krátce pohovořil o historii, kdy po tzv. potahových stezkách tahali koně i lidé lodě s nákladem proti proudu řeky. Zbytky potahových stezek jsou dodnes viditelné a často bývají základem nových cyklostezek. Povodí Labe se stará o údržbu břehových linií, zpevňuje je, vysekává nadbytečný porost. Právě pro tyto účely Povodí Labe nové cyklostezky na svých pozemcích využívá, o samotnou údržbu cyklostezky však pečuje subjekt, který je jejím majitelem či provozovatelem (většinou obec). Povrch nových cyklostezek v těsné blízkosti řeky musí být dimenzován tak, aby umožnil průjezd těžké techniky Povodí Labe. Povrch bývá nejčastěji asfaltový, v menší míře betonový či ze zámkové dlažby. Cyklostezky a doprovodná infrastruktura (odpočívky, WC, informační tabule aj.) podél řeky Labe mohou nastartovat rozvoj cestovního ruchu - budováním přístavišť pro malá plavidla, restaurací, kempů, pláží.

LHOTECKÁ CYKLOSTEZKA JAKO PŘÍKLAD BETONOVÉ CYKLOSTEZKY

Starosta obce Kostelní Lhota na Nymbursku **Tomáš Drobný** představil projekt Lhotecké cyklostezky, jejímž účelem je bezpečně propojit města Poděbrady a Sadská s obcemi na trase - Pískovou a Kostelní Lhotou a částečně odklonit cyklisty z frekventované silnice II/611. Projekt byl rozdělen do dvou etap - I. etapa: Kostelní Lhota - Písková Lhota, II. etapa: Kostelní Lhota - Sadská. Byl zvolen betonový povrch, který má delší životnost nežli povrch asfaltový, je pro přírodu přirozenější a materiál i surovina pochází z místních zdrojů. Dále lépe přenáší zatížení, nemění svůj tvar a strukturu a při horší viditelnosti jeho světlý povrch pomáhá uživatelům v orientaci. Nedochází k větším deformacím z důvodu horka či kvůli prorůstání kořenů. Na cyklostezce se nachází několik přemostění; impozantně působí

především lávka u Sadské, která umožnila mimoúrovňové křížení cyklostezky a železniční trati. Celková cena stavby dosáhla přibližně 45 milionů Kč, většina prostředků byla hrazena z ROP Střední Čechy, zbytek byl spolufinancován okolními obcemi, Středočeským krajem a dotací od TPCA a Nadace Partnerství.

VEDENÍ CYKLOSTEZKY V OBTÍŽNÝCH PODMÍNKÁCH

Jak již bylo zmíněno, v Ústeckém kraji se nachází nejvíce kilometrů zpevněných cyklostezek v poměru k délce Labské cyklotrasy v tomto regionu. Projektantem Labské stezky v Ústeckém kraji je **Ing. Petr Urban**, jenž hovořil o komplikacích souvisejících s projektováním cyklostezek v obtížném terénu. Většinou se jedná o úseky, kde je minimum místa pro vedení cyklostezky (např. v profilu řeka - svah - silnice - železnice - svah). Takový problém se objevil v Ústí nad Labem v úseku mezi Mariánským mostem a loděnicemi, v Nebočadském luhu u Děčína nebo u obce Církvice. V těchto případech bylo nutné zbudovat nové násypy, lávky na pilotách, opěrné zdi. V přírodní památce Nebočadský luh hrála svoji roli i ochrana životního prostředí. Mezi Velkým a Malým Březnem vznikla stezka na úkor slepého ramena řeky, s přeložkou VTL plynovodu. V Ústí nad Labem - Olšinkách byl zbudován cyklopruh v hlavním dopravním prostoru na úkor drážního tělesa, obdobně jako na cyklostezkách u Masarykova zdymadla na Střekově nebo v Prostředním Žlebu. Na realizaci ještě čekají komplikované úseky ve Velkých Žernosekách či v Křešicích.

LÁVKY PRO PĚŠÍ A CYKLISTY

Technický ředitel firmy Pontex s.r.o. **Ing. Milan Kalný** prezentoval příspěvek na téma lávek pro pěší a cyklisty. Mimo jiné je firma Pontex s.r.o. zhotovitelem projektu nové bezbariérové lávky pře Labe v Čelákovících, která je v ČR unikátní svým nejdelším rozpětím hlavního pole mezi oběma pylony (156 m), délka celé lávky činí 242 metrů, výška pylonu 37 metrů. Byla zde využita zavěšená konstrukce, která dostala díky svým vlastnostem přednost před variantou visuté lávky. Ojedinelé bylo použití některých materiálů, např. ultra vysokohodnotného betonu, díky němuž je konstrukce poměrně lehká a zároveň velice odolná vůči vnějším vlivům. Životnost lávky je odhadována na 120 let. Byly představeny také další lávky různých typů konstrukcí v ČR, které byly projektovány v závislosti na místních podmínkách. Zásady pro navrhování vychází zejména z prostorového uspořádání lávek, jejich zatížení, statických systémů a dynamického chování.

PŘÍSTAVIŠTĚ NA LABI BUDOVANÁ ŘEDITELSTVÍM VODNÍCH CEST ČR

Ing. Roman Tlustý z Ředitelství vodních cest ČR představil projekty přístavišť pro malá plavidla a mol pro osobní lodní dopravu, které jsou postupně na řece Labi budovány a jež jsou jednou z priorit výstavby vodních cest ČR na období 2014 - 2020. Aktuálně jsou realizována přístaviště na Dolním Labi. V provozu jsou již přístaviště či mola v Ústí nad Labem, Libotenicích, Lovosicích, Dolních Zálezlech a Nučnicích, budují se v Libochovanech a Litoměřicích. V roce 2015 se bude pokračovat ve výstavbě přístavišť nejen na Dolním Labi (Roudnice n. L., Malé Žernoseky, Děčín), ale rovněž na Středním Labi od Kolína po Mělník. Dalšími prioritními projekty ŘVC ČR na Labi je jeho splavnění do Pardubic vybudováním plavebního stupně Přelouč a plavebního stupně Děčín, který je dle ŘVC ČR nejdůležitější stavbou na labské vodní cestě k jejímu plnému a ekonomickému plavebnímu využití.

VODNÍ TURISTIKA NA LABI

Na příspěvek o přístavištích na Labi navázal **Ing. Jiří Belinger**, předseda Asociace lodního průmyslu ČR. Svoji prezentaci postavil na webových stránkách www.plavbapolabi.cz, jejichž hlavním posláním je podpora rozvoje cestovního ruchu na Labi, v Polabí i v rámci Středočeského kraje. Webové stránky byly zřízeny obecně prospěšnou společností Vodní cesty na Labi. Ta byla založena městem Nymburk společně s Asociací lodního průmyslu na základě Memoranda o spolupráci při budování veřejných přístavišť z roku 2012, uzavřeném mezi ŘVC ČR a obcemi na Středním Labi - Nymburkem, Týncem nad Labem, Kolínem, Velkým Osekem, Poděbrady, Lysou nad Labem, Čelákovici, Brandýsem nad Labem-Starou Boleslaví a Neratovicemi. O.p.s. Vodní cesty na Labi bude propagovat kulturní i turistické cíle měst na Labi, vytvářet podmínky pro lepší využití Labe ve prospěch sportu, výchovy mládeže, vodní turistiky a zaměstnanosti v regionu. V budoucnu bude též provozovat přístaviště na Labi, které na své náklady vybuduje ŘVC ČR.

ČD BIKE A LABSKÁ CYKLOTRASA

ČD Bike je produktem Českých drah, který se zaměřuje na budování půjčoven kol ČD, přepravu kol ve vlacích ČD a vypravování cyklovlaků v cykloturisticky atraktivních regionech, např. cyklovlak Kokořínsko. Manažerkou ČD Bike je **Ing. Jitka Kocyanová**. Půjčovny kol ČD fungují již od roku 2003 a jsou v provozu od dubna do října každého roku. Na Labské cyklotrase si lze kolo vypůjčit např. v Pardubicích. Výhledově (2015) se počítá se zřízením několika dalších půjčoven v městech na Labi ve Středočeském a Ústeckém kraji. V roce 2014 službu poskytuje celkem 73 stanic v ČR. Přeprava kola je možná buď jako spoluzavazadlo za cenu dle ujetých km od 25 do 75 Kč nebo formou úschovy během přepravy, kde se k ceně za km doplácí ještě jednorázové úschovné 10 Kč. U označených dálkových spojů bývá poplatek i za možnou či povinnou rezervaci pro jízdní kolo. S modernizací vozového parku se postupně zvyšuje také komfort přepravy jízdních kol. Přeprava je možná rovněž v rámci mezinárodních spojů (např. některé spoje kategorie EC, Ex, nově Railjet). Bezbariérová nádraží na Labské cyklotrase jsou v Kolíně, Hradci Králové, Pardubicích, Ústí nad Labem, Děčíně a v Lovosicích (zde ovšem pouze částečně, chybí bezbariérový přístup na nástupiště).

BEZPEČNOST NA LABSKÉ CYKLOTRASE I.

Generální sekretář Klubu českých turistů **Ing. Mojmír Nováček** hovořil na téma Bezpečnost na Labské cyklotrase. Množí se případy, kdy dochází v exponovaných úsecích cyklotras ke kolizím pěších a cyklistů, popř. in-line bruslařů. Často je důvodem bezohledné jednání uživatelů cyklotras. Ideálním řešením by byly oddělené pěší a cyklistické trasy, což ovšem na řadě míst není možné. Česká Mountainbiková Asociace (ČEMBA) v roce 2012 vytvořila kodex terénního cyklisty, tabulky s jeho zněním a heslem „Respektujeme se navzájem“ byly poté rozmístěny v Českém ráji. KČT navrhuje vytvoření podobných, rozšířených kodexů také pro cykloturisty a pěší turisty, jejichž body by se měly obě skupiny uživatelů turistických tras za všech okolností řídit. Toto řešení se KČT chystá projednat ve svých sekcích a radách a zároveň s dalšími dotčenými organizacemi a orgány. Výstupem by mělo být zveřejnění kodexů jak na webových stránkách, tak přímo v terénu.

BEZPEČNOST NA LABSKÉ CYKLOTRASE II.

Na stejné téma promluvil také **Ing. arch. Jan Ritter**. Na různých příkladech a fotografiích poukázal na problém kumulace uživatelů cyklotras. Problém nastává často po otevření nových úseků cyklostezek s kvalitním zpevněným povrchem (např. Hradec Králové - Kuks). Pokud jsou cyklostezky úzké a vedou méně přehledným terénem, riziko kolize se zvyšuje. Pomoci může vodorovné značení dělicími čarami uprostřed a na okrajích stezek, jasně vymezující směr jízdy, a piktogramů se symboly cyklistů a pěších pro oba jízdní směry. Takto označena je např. nová cyklostezka podél Vltavy mezi Klecánkami a Trójou. Opět byly zmíněny oddělené stezky pro pěší a cyklisty, toto řešení funguje např. na Střekovském nábřeží v Ústí nad Labem nebo v německém městě Pirna. V minulém příspěvku byly zmíněny kodexy, které mají za cíl lidem připomínat, jak se chovat na turistických trasách ohleduplně a bezpečně.

Cyklistické desatero organizace BESIP:

1. *Dbajte na stav kola a jeho výbavu*
2. *Snažte se být vidět a být viděni*
3. *Vyhněte se alkoholu a omamným látkám*
4. *Vydejte se jen na cestu, kterou zvládnete*
5. *Budte ohleduplní a předvídaví*
6. *Komunikujte s okolím*
7. *Jezděte při pravém okraji a s rozestupy*
8. *Dávejte pozor na mrtvé úhly*
9. *Kolo zamykejte s rozmyslem*
10. *Kolizi se zraněním nahlaste*

STŘEDA 24. 9. 2014

ÚVOD

Na úvod druhého dne konference, který se oproti úternímu programu více věnoval bezbariérovosti tras a objektů ve městech i za jejich hranicemi, jako čestný host promluvila poslankyně Parlamentu ČR a současně místostarostka města Brandýsa nad Labem-Staré Boleslavi **Mgr. Nina Nováková**.

BEZBARIÉROVÁ MAPA LITOMĚŘIC

Bezbariérová mapa Litoměřic bývá označována za jednu ze vzorových map pro další města. Jednou ze spoluautorů mapy je **Ing. Leona Slabochová**, správce GIS na Městském úřadu v Litoměřicích. Záměr vytvořit mapu se datuje k roku 2011, realizace proběhla počátkem roku 2012 a v dubnu téhož roku byla mapa vytištěna. V následujícím roce proběhla její aktualizace a letos šlo do tisku druhé vydání. Zdarma je k dispozici 4000 výtisků v informačním centru a v Katalogu sociálních služeb. Mapa jde příkladem zejména použitím tzv. „semaforové“ barevnosti, kdy jsou červeně vyznačeny objekty a trasy pro vozíčkáře nepřístupné, oranžově částečně přístupné (s pomocí) a zeleně plně přístupné. Metodika hodnocení přístupnosti proběhla ve spolupráci s Pražskou organizací vozíčkářů (POV). Bezbariérová mapa je dostupná též v elektronické verzi online na webových stránkách města. Sběr dat v terénu, který je klíčový pro tvorbu mapy, současně na konkrétní bariéry upozorní a ty pak bývají postupně odstraňovány.

HRADEC KRÁLOVÉ BEZ BARIÉR

O stavu projektu Hradec Králové bez bariér informoval **Ing. Pavel Struha**, správce GIS na Magistrátu města Hradec Králové. Odstraňování bariér je součástí Strategického plánu rozvoje města Hradec Králové do roku 2030. Ve městě funguje plně bezbariérová MHD i dopravní služby pro osoby s těžkým tělesným postižením. Handicapovaným jsou přístupné i trasy v Městských lesích. Mapování bezbariérovosti se konalo v návaznosti na vítězství Hradce Králové v celostátní soutěži „Obec přátelská rodině 2012“. Nejprve byly v I. etapě financované z grantu MPSV ČR zmapovány hlavní trasy, objekty, zastávky MHD, vytvořeny publikace a multimedia. Ve II. etapě financované z rozpočtu města byly mapovány objekty a přístupy do zdravotnických zařízení a průběžně aktualizovány mapy na webu. Samotné mapování v terénu prováděly osoby s tělesným i zrakovým postižením dle specifických atributů. Použita byla rovněž „semaforová“ barevnost. Osobám se sluchovým postižením slouží v několika objektech indukční smyčka. Bezbariérový Hradec mohou pomoci městu aktualizovat sami občané. Projekt získal např. ocenění v soutěži Zlatý erb.

VOZÍČKÁŘSKÉ TRASY KČT

Prezentaci na téma vozíčkářských tras v rámci projektu „Turistika pro všechny“ si připravil generální sekretář KČT **Ing. Mojmír Nováček**. KČT značí trasy pro vozíčkáře od roku 2009, přičemž prvotním záměrem byla jedna takováto trasa v každém kraji. Záměrem na rok 2015 je vytvořit vozíčkářský okruh na trase Nymburk - Poděbrady po obou březích řeky Labe a malý okruh po vrcholu Lysé hory v Beskydech. Vozíčkářské trasy jsou označeny na rozcestnících, délky bývají přibližně od 4 do 15 km. Podle obtížnosti jsou trasy označeny na hrotu směrovky piktogramem vozíčkáře buď modře (přístupné), červeně (částečně přístupné) nebo černě (obtížně přístupné; podobně jako obtížnost lyžařských sjezdových tras) dle stanovených kritérií. Jsou vydávány informační letáky o každé trase pro vozíčkáře s popisem trasy a mapou. V mapě mají být vyznačena také parkoviště a bezbariérová WC. V mapách KČT budou trasy vyznačeny červenou čerchovanou čarou, označeny logem vozíčkáře na titulní straně a budou obsahovat popis tras s uvedením obtížnosti, trasy budou rovněž uvedeny v jednotné legendě.

BEZBARIÉROVÉ PUBLIKACE VYDAVATELSTVÍ MCU

Vydavatelství MCU s.r.o. sídlí v Českém Krumlově a vyrábí především propagační publikace na podporu domácího cestovního ruchu - vícejazyčné mapové průvodce, brožury, fotografické knihy, cestopisy, mapy, atlasy atd. Vydavatelství také zpracovává podklady na objednávku zadavatelů - jiných společností, organizací, institucí. **Roman Příbýl**, redaktor vydavatelství MCU, hovořil o bezbariérových mapách a atlasech přístupnosti objektů, které rovněž patří do portfolia firmy a jež vznikly zejména ve spolupráci s Pražskou organizací vozíčkářů. Jedná se např. o: Atlas přístupnosti objektů na území města Českých Budějovic, publikace Pražská památková rezervace - Atlas přístupnosti pro osoby s omezenou schopností pohybu, Jiná Praha, Šestka bez bariér, Dostupnost vybraných úřadů Městské části Prahy 1, Průvodce Českým Krumlovem i pro handicapované. Kromě toho tištěné publikace zpracovává do podoby webových aplikací, tedy online verzí map a atlasů.

NEVIDOMÍ A TANDEMOVÁ CYKLOTURISTIKA

O tandemové cykloturistice a sportu nevidomých promluvil **PhDr. Jiří Reichel**, šéfredaktor časopisu pro nevidomé a slabozraké Zora, který je vydáván Sjednocenou organizací nevidomých a slabozrakých (SONS ČR). Tandemové kolo je speciální kolo pro dva jezdce, z nichž vpředu sedí „pilot“ bez zrakové vady a vzadu zrakově postižený cyklista. Oba jezdci šlapou současně, pilot však musí dbát na řízení a ve spolupráci s nevidomým také na správnou techniku jízdy na tandemovém kole, např. při jízdě do zatáček, jízdní vlastnosti tandemového kola jsou totiž oproti klasickému kolu odlišné. Důležitá je komunikace mezi pilotem a nevidomým spolujezdcem, navzájem by se měli dobře znát a úlohou pilota by mělo být zároveň také průběžné informování nevidomého o obcích, kterými se projíždí, charakteru krajiny, ujetých vzdálenostech apod. Pořádány jsou různé mezinárodní kempy pro nevidomé a slabozraké s hromadnými vyjíždkami na tandemových kolech po místních cyklotrasách či stezkách a s návštěvou turisticky atraktivních cílů. Z hlediska integrace zrakově postižených do společnosti je jízda na tandemových kolech či např. běžecké lyžování nevidomých efektivnější, než individuální sporty typu plavání, bowlingu atd.

PROJEKT KONTA BARIÉRY NA ZPŘÍSTUPNĚNÍ PODKLADOVÝCH DAT

Ambiciózní a v budoucnu velice užitečný projekt představil **Petr Hazuza** z Konta Bariéry, které projekt připravují ve spolupráci Asociace krajů, Svazu měst a obcí, VŠE, Seznam.cz a dalšími organizacemi. Cílem projektu je vytvoření jednotného úložiště dat, které svým zpřístupněním pomůže nejen uživatelům, ale též městům, neziskovým organizacím aj. Projekt souvisí s hodnocením přístupnosti budov a tras, které jednak funguje jednak z komunitního hlediska subjektivním posouzením objektu handicapovaným uživatelem a dále „profi“ přístupem, na základě sběru dat a vyplněním formulářů (podobné, jaké používá např. POV). V první fázi se projekt bude týkat hodnocení budov (profesionálním měřením), v další fázi budou následovat trasy a komunitní data. Podstatou „profi“ přístupu je souměřitelnost - aby bylo zřejmé, co např. zelený piktogram přesně znamená, ať se uživatel nachází v kterémkoliv městě v ČR. Důležité je také uchování podkladových dat, aby byla využitelná nejen pro vozíčkáře, ale i seniory, nevidomé, rodinám s dětmi. Data by měla být přístupná pro všechny a zadarmo. Datovým skladem může být jak město, tak např. Seznam.cz. Každý si z něj posléze může vzít, co potřebuje. Usnadní se přístup handicapovaným, jelikož si stejně jako lidé bez handicapu budou moci najít rychle, co hledají. „Seznamové“ mapy mohou být poté jednoduše vkládány třeba na weby měst i s doplněnými daty. Mapování by v případě úspěchu projektu a s tím souvisejícím dostatkem finančních prostředků mohlo začít již v roce 2015.

Gotický Hrad Litoměřice - Svatostánek českého vinařství

OSTATNÍ UDÁLOSTI V ZÁŘÍ 2014**SPECIÁLNÍ VYDÁNÍ ATLASU LABSKÁ CYKLOTRASA PRO ČELÁKOVICE**

V září 2014 vydala Labská stezka o.s. speciální výtisk atlasu Labská cyklotrasa pro město Čelákovice. Publikace byla vydána mimo jiné na počest nové bezbariérové lávky přes Labe, jež je také ústředním motivem titulní strany a je rozšířena o stručný popis a fotografie zajímavých míst ve městě a o podrobnou mapu Čelákovic s vyznačením uvedených míst. Dozvíte se více o rozměrech nové lávky i vzdálenosti z Čelákovic k prameni Labe, na hranice s Německem i k ústí Labe do Severního moře u Cuxhavenu. Klasické vydání atlasu Labská cyklotrasa v České republice s aktualizovanými informacemi a trasami zakreslenými v mapách pro vás chystáme již na rok 2015.

ZAMYKÁNÍ MRLINY, LABE A LABSKÉ CYKLOTRASY

V neděli 28. 9. dopoledne se na Bučickém mlýně u Rožďalovic sešlo okolo 200 vodáků, cyklistů a pěších turistů, aby společně vyrazili po řece Mrlině nebo po souběžných trasách na souši k ústí Mrliny do Labe v Nymburce. Hlavní program se odehrával odpoledne při dojíždění lodí na špičce u přístavu, kde bylo připraveno občerstvení a hudební produkce, kterou obstarala jako již tradičně kapela Trampstejk. Jelikož venku panovaly příjemné teploty babího léta, zastavila se i řada kolemjdoucích a místních rodinek s dětmi. Během odpoledního programu byly sděleny aktuální informace o projektech na Labi, o Greenway Mrlina a výzvě „Labská

cyklotrasa - od pramene k moři - napříč Evropou - bez bariér“. Symbolického zamknutí v 18 hodin se ujali Mgr. Iveta Habětínová za obce od pramene Mrliny, Adéla Koutková za HZS Nymburk a za Labskou stezku zasloužilý účastník jízdy Tour de Labe nejen od pramene do Německa, ale také účastník cyklojízdy z Nymburka do Barcelony na olympiádu v roce 1992 Josefe Novotný z nymburského Zálabí. Labská stezka o.s. a o.p.s. akci uspořádala ve spolupráci s HZS Nymburk. Děkujeme všem za účast a za pomoc. Projekt Greenway Mrlina podpořil v roce 2015 Královéhradecký kraj, Město Rožďalovice a Městys Křinec.

NÁSLEDUJÍCÍ AKCE V ŘÍJNU 2014:

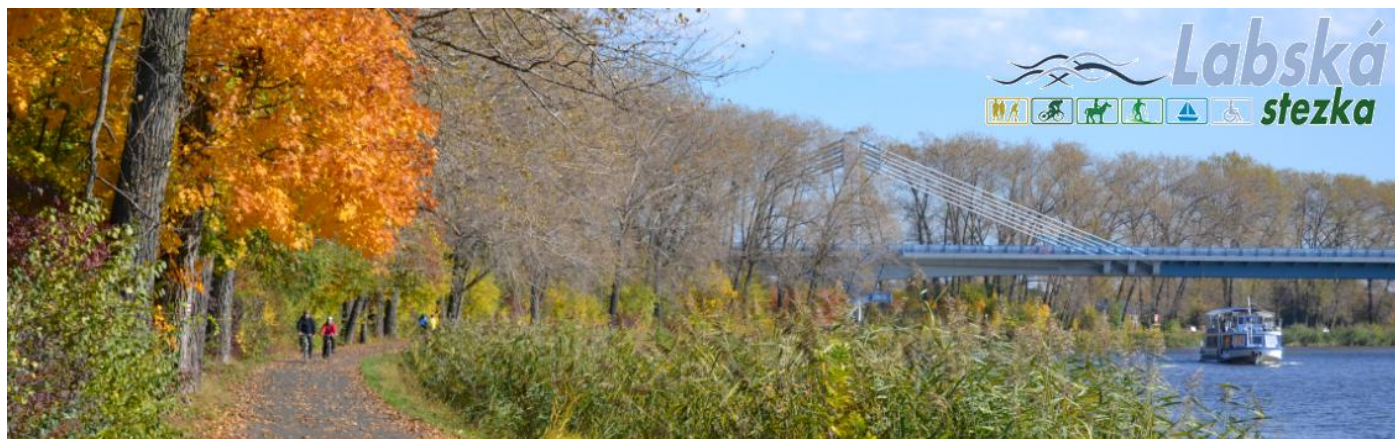
- **7. - 8. 10.** Zamykání Mrliny II - Rafting na Mrlině
- **11. 10.** Cyklozavírák Nymburk - areál Postřižinského pivovaru v Nymburce

Více informací o jednotlivých akcích, fotogalerie a videa najdete na webových stránkách:

www.labskastezka.cz

www.tourdelabe.cz

www.gwmrlina.cz

text: Mgr. Jiří Kudrna

redakce: Ing. arch. Jan Ritter, Mgr. Eliška Ritterová, Jakub Kvasnička

foto: archiv Labské stezky o.s.

©2014, Labská stezka o.s. a o.p.s.

adresa: Za Žoskou 2506, 288 02 Nymburk

tel.: +420 325 533 803

e-mail: info@labskastezka.cz